

אלו עשר מכות

נוהגים להטיף עשר טפות מן הכוס באמירת עשר המכות

אלו עשר מכות שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים, ואלו הן:
 דם, צפרדע, כנים, ערוב, דבר, שחיו, ברד, ארבה, חושך, מכת בכורות.
 רבי יהודה היה נוהג לומר אותן בזה הסדר:

דָּם, צַפְרָדַע, כִּנִּים (כנים)

עֲרֹב, דָּבָר, שַׁחֲיוֹ (ערוב, דבר, שחיו)

בָּרָד, אֲרֵבָה, חוֹשֶׁךְ, בְּכוֹרוֹת (ברד, ארבה, חושך, בכורות)

הצעה: בליל הסדר תוכלו לחלק לכל המשתתפים בסדר באופן אקראי פתקים שעליהם רשומות המכות (על כל פתק רשמו מכה אחת).

כל המשתתפים יציגו בתורם בפנטומימה את המכה שקיבלו, והשאר יצטרכו לנחש את שם המכה.

מדוע מטיפים טיפות יין מן הכוס כאשר אומרים את עשר המכות?

למנהג זה ניתנו סיבות שונות. אחת הסיבות ניתנה על ידי הרב ד"ר אדוארד בנעט (רב וחוקר שחי בגרמניה בראשית המאה ה-20), אשר השווה בין מנהג זה לבין אמירת הלל בדילוג (הלל לא שלם) ברוב ימי הפסח.

הוא התבסס על דברי חז"ל שאמרו שמכיוון שביציאת מצרים נגרם סבל רב למצריים ואף מתו מצריים, השמחה שלנו איננה שלמה, כפי שניתן ללמוד מהכתוב במשלי כד, יז: "בְּנִפְלֹא אוֹיֵבךָ אֶל תִּשְׂמַח וּבְכַשְׁלוֹ אֶל יָגֵל לְבָדְךָ".

לפי הסבר זה, הפחתת כמות היין מן הכוס מסמלת את הרעיון ולפיו גם כאשר האויב שלנו מובס, לא צריך לשמוח בלי גבול. אמנם קיימת בנו שמחה טבעית כאשר אויבינו נכשלים ואנחנו ניצלים, אך עלינו לזכור שגם האויב הוא אדם ואל לנו לשמוח על כאבו.

האם במשפחתכם יש מנהג מיוחד שנוהגים לצד אמירת עשר המכות? _____

מה דעתכם על הסבר זה? _____

האם אתם מכירים הסבר אחר למנהג זה? מהו? _____

הציעו הסבר מקורי משלכם למנהג: _____

צרו לעצמכם משחק זיכרון מהנה לפסח!

- לשם כך קפלו דף בגודל A4 (דף של מדפסת) לשמונה חלקים שווים. פתחו את הקיפולים וגזרו את הדף על קווי הקיפול, כך שתקבלו שמונה מרובעים. עשו כך עם דפים נוספים כדי שיהיו לכם סך הכל 20 מרובעים.
- מומלץ להדביק כל ריבוע על בריסטול או על דף נוסף, כדי להפוך את הכרטיסים שלכם לקשיחים יותר.
- עכשיו ציירו על כל שני ריבועים תמונה זהה המתארת את אחת ממכות מצרים. כאשר תסיימו לצייר את כל עשר המכות תקבלו משחק זיכרון שבו 20 כרטיסים, פרי יצירתכם.
- לצורך העלאת רמת הקושי של המשחק עליכם להוסיף זוגות של כרטיסים. תוכלו לצייר עליהם דברים נוספים שקשורים בחג הפסח ובהגדה, כגון: פרעה, פירמידות, משה בתיבה, מזה, ארבע כוסות, ארבעת הבנים, קערת הפסח, קריעת ים סוף, וכן ציטוטים מתוך ההגדה או התורה כמו "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים – הרי זה משובח", "שלח את עמי".
- במקום לצייר על הכרטיסים ניתן למצוא תמונות באינטרנט, לצבוע, לגזור ולהדביק אותן על הכרטיסים.

לדוגמה: https://www.coloring4fun.com/wp-content/uploads/2017/04/passover_cl29-1.jpg

